

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

У сучасних умовах державна фінансова система потребує створення дієвого механізму фінансового контролю, головною метою якого є досягнення оптимальних критеріїв при формуванні та виконанні бюджетів. Державний фінансовий контроль повинен бути одним із найнеобхідніших та ефективних інструментів позитивного впливу на економічні та соціальні процеси.

На сьогодні не всі питання теоретичного характеру, які розкривають сутність державного фінансового контролю, отримали повне висвітлення. Поняття “фінансовий контроль”, “державний фінансовий контроль” використовуються досить широко у багатьох сферах діяльності суспільства. Але водночас єдиної думки щодо визначення цих термінів не існує. Так, Е.А. Вознесенський характеризує фінансовий контроль як “...діяльність державних і суспільних органів, що полягає в перевірці обґрунтованості процесів формування і використання централізованих і децентралізованих грошових фондів з метою дотримання планових пропорцій у розширеному соціалістичному відтворенні”. Н.І. Хімчева визначає “фінансовий контроль” як “... спосіб забезпечення законності та доцільності проведеної фінансової діяльності”. За І.А. Белобжецьким, фінансовий контроль – це практичне використання державою контрольної функції фінансів. Н.Д. Погосян фінансовий контроль вбачає у сукупності регулярних і безперервних процесів, за допомогою яких їх учасники в легітимній формі забезпечують ефективне функціонування державного сектора, а також діяльність інших господарюючих суб’єктів, незалежно від форм власності. Досить широко характеризує поняття “фінансовий контроль” Ю.М. Воронін: “Фінансовий контроль – це регульована правовими нормами діяльність державних органів і органів місцевого самоврядування з перевірки, формування, розподілу, цільового, ефективного і раціонального використання фінансових ресурсів держави й органів місцевого самоврядування, використання державної і муніципальної власності відповідно до чинного законодавства, щоб виявити і попередити хиби у роботі підконтрольних об’єктів”.

Вивчення процесів у сфері фінансового контролю також знайшло відображення в роботах таких закордонних вчених: А. Ройс, Р. Корс, Р. Фалмер, в яких поняття контролю розглянуто як одна з функцій управління. До цього списку можна додати таких російських вчених, як Г.В. Атаманчук, М.В. Гуров, А.М. Тарасов, С.О. Шохін та інші.

Високо оцінюючи вклад вітчизняних та зарубіжних авторів у сферу фінансового контролю, слід зазначити, що недостатньо уваги приділяється процесу та методам організації фінансового контролю, оцінці та класифікації правопорушень, які були виявлені в результаті перевірок, розробці заходів щодо усунення порушень, формам відображення та систематизації результатів, аналізу та оцінці ефективності фінансового контролю.

Державний фінансовий контроль відіграє важливу роль у бюджетному процесі будь-якої держави. Він здійснюється в установленому правовими нормами порядку всією системою органів державної влади, зокрема спеціальними контролюючими органами.

Сьогодні в нашій державі немає цілісної системи державного фінансового контролю. Саме тому реальний стан бюджетної та фінансової дисциплін не покращується. Діюче законодавство не дозволяє реально впливати на ефективність фінансового контролю.

Таким чином, система фінансового контролю має недоліки, які потрібно якнайшвидше вирішувати, оскільки відсутність оцінки ступеня його ефективності створює несприятливі умови при використанні державних коштів.

Пожар, Т. О. Теоретичні аспекти державного фінансового контролю [Текст] / Т. О. Пожар // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (30 - 31 жовтня 2008 р.) : у 2-х т. / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". – Суми, 2008. – Т. 2.– С. 99-100.